

היה נוטל פרק שלישי סוטה

ב.

עין משפט
נר מצוה

א ו מ"י פ"ד מהל' סוטה
הליג' סג ע"ן טו
ב ו מ"י פ"ג ע"ן טו
סג ע"ן טו
ג ו מ"י ע"ן פ"ד הלכה
ד:
ד ו מ"י ע"ן טו
ה ו מ"י ע"ן טו
ו ו מ"י ע"ן פ"ג הלכה
ז:
ז ו מ"י ע"ן טו
ח ו מ"י ע"ן טו
ט ו מ"י ע"ן טו
י ו מ"י ע"ן טו
יא ו מ"י ע"ן טו
יב ו מ"י ע"ן טו
יג ו מ"י ע"ן טו
יד ו מ"י ע"ן טו
טו ו מ"י ע"ן טו
טז ו מ"י ע"ן טו
יז ו מ"י ע"ן טו
יח ו מ"י ע"ן טו
יט ו מ"י ע"ן טו
כ ו מ"י ע"ן טו

תוספות שאני

שהיא טמאה: דאמר קרא מי המרים שמרים כבר קודם מחיקה אלא מחמת דבר אחר הם מרים ואין מרירות נקרא על שם בייקוהו דהא מקמי מחיקה לאו בני בייקה ניתנה. ל"ה: מתני' מגילתה נגזרת בצדי ההיכל דכל כחבי פ"א שאנין ראיין לקרות בהן נגזרין ומנחתה: ומנחתה אבית הדשן דהואיל וקידשה כבלי נשרפת בעורה והאי מתפורת בעורה היינו נשרפת כדאי לקמן ואלו שנתפרת כדאי לקמן ואלו שנתפרת נשרפות וקא חשיב לה להא האומרת איני שוטה. ל"ה: והיא מתמלאה גידין פ"ה הגידין שבלחיה נפתחין ונראית נפחיה והכי תניא בספרי כמין שריבין מזורקין בה: שאם תחסר אות אחת כגון אלף וד': אלהים אמת או תתיר אות אחת בראשית בראי אלהים. וה"ר מאיר פ"י כגון היה על הוה"ל אחרון יו"ד מבוך את השם:

א) נראה דל"ס ל"ס יוסף יו"ד על הוה אחרון נמלא מבוך את השם.

מגילתה נגזרת. ירושלמי תני נגזרת תחת צירו של היכל למה כשציל לשחקה לול קטן היה שם ושם המים נשפכים תני אין צהן משום קדושה מהו לגבול צהן את הטעם מה צהן המים נשפכים תני יש צהן משום קדושה: נמחקת המגילה ואמרה איני שוטה מערערין אותה למה שגרמה לשם שימחק כונה ימחק תני רבי חנין צ"ש אומרים אחת ובה"א שמים א"ר אילעאי טעמא דב"ה כדי לכמוז י"ה: **אמר** ר"י רמיה דמחוק לה מה"ת איבא בינייהו. תימיה לביהא צימין ר"מ נפסקו כבר המים המרים כדלמרי' צפ' צמרא (לקמן דף מו). דר' יוחנן זן וכאי הפסיקו ועוד האמר רבא (לעיל ד' ט:). מגילת סוטה שכתבה קודם שמקבל עליה שבושה לא עשה ולא כלום א"ר מ"ט דמ"ד מוחקין לה מן המורה וליכא למימר מ"ד מוחקין לה מן המורה לית ליה דרבא א"כ אמאי אמר לר"ש לעיל (ד' יט): כדי נכזה לימא לית ליה דרבא אלף הכי משמע דרבא דרבא כ"ע מודו וליכא למימר מ"ד מוחקין לה מה"ת כגון א"כ נכתבה אותה פרשה שבושה לאחר שקבלה עליה שבושה א"כ פ"ה הסופר לא נכתבין לשם סוטה אלף לשם ס"ת ומא שאין מטילין קנקנתום לתוך הדיו לפרשת סוטה אפי' צומן הזה משום דכתיב זה ומחה דביעין כמז שיכול למחות וכיון דס"ל מוחקין לה מן המורה ש"מ דקסבר דלאותה פרשה אפילו כעונה שבושה קסיד קרא דביעין שיכול למחוק:

אבל תורה דסתמא כתיב הכי נמי דמחקינן. לפום האי דיחוי ה"מ למיפך וי לית ליה למיך הא דמין (ק) כל גט שנכתב שלא לשם אשה פסול כ"לד היה עובר בשוק ושמע קול שופרים מקרין וכו' וה"מ לתרוי דילמא עד כ"ן לא אמר גבי גט דסתמא פסול משום דאשה לאו לגירושין עומדת אבל סוטה אחר שקינא לה ונסתרה סתמא להשקות עומדת כדלמרינן צ"ש מסכת זבחים (דף כג): א"כ עד כ"ן לא פסילין גבי גט אלף משום דהתם וכתיב לה אמר רחמנא וכו' מיהו היכא דאינתיק לשם רחל לא הדרא מנתקא ע"י מחיקה לשם לאה ולרבי אחי צר אישיה נמי אע"ג דעשייה דידה מחיקה היא מיהו נהני ק"ת דכתב סתמא ועשה לה ולא כתיב ומחה לה דרשין ליה נמי אכתיבה דביעין דלכתוב לשם אלות בעולם מיהו אהני נמי האי ללא כתיב

מבעיא בחסירות ויתירות דבקי אלא אפילו למיחש לזבוב דדילמא אתי ויתבי אתגיה דדל"ת ומחיק ליה ומשוי ליה ר"ש דבר אחד יש לי שאני מטיל לתוך הדיו וקנקנתום שמו איני והא (ט) תניא אמר רבי מאיר כשהייתי למד תורה אצל ר' ישמעאל הייתי מטיל קנקנתום לתוך הדיו ולא אמר לי דבר כשבאתי אצל ר' ישמעאל אמר אל בני מה מלאכתך אמרת לי לבלר אני אמר לי בני הוי זדיר שבלאכתך מלאכת שמים היא שמה תחסיך אות אחת או (ב) תתיר אות אחת נמצאת אתה מחריב את כל העולם כלו אמרת לי דבר אחד יש לי שאני מטיל לתוך הדיו וקנקנתום שמו אמר לי וכי מטילין קנקנתום לתוך הדיו התורה אמרה (ט) ומחה כתב שיוכל למחות מאי קא"ל ומאי קא מהדר ליה הכי קא"ל לא

מבעיא בחסירות ויתירות דבקי אלא אפילו למיחש לזבוב דדילמא אתי ויתבי אתגיה דדל"ת ומחיק ליה ומשוי ליה ר"ש דבר אחד יש לי שאני מטיל לתוך הדיו וקנקנתום שמו איני והא (ט) תניא אמר רבי מאיר כשהייתי למד תורה אצל ר' ישמעאל הייתי מטיל קנקנתום לתוך הדיו ולא אמר לי דבר כשבאתי אצל ר' ישמעאל אמר לי שאני מטיל לתוך הדיו וקנקנתום שמו אמר לי וכי מטילין קנקנתום לתוך הדיו התורה אמרה (ט) ומחה כתב שיוכל למחות מאי קא"ל ומאי קא מהדר ליה הכי קא"ל לא

שעושה רשום ואינו נמחק מה ענין קנקנתום אלל חסור ויתור: ומשוי ליה ר"ש. כגון דל"ת דלמד: דבר אחד יש כו'. ואינו נמחק לגמרי: קשיא שימוש אשימוש. דקאמר לעיל שימוש דר"ע קודם (ט) ואמר הכא דר"י קודם: לא מלי למיקס אליציה. על עיקרי טעמיה שהיה אומר על סה טמא טמא וכו' פניו על טהור טמא ומראה לו פנים: אסא לקמיה דר"י וגמר גמרא. המשניות סוממות כמו סה דלגמרי ליה וכו' וכו' והוא דר"ע אסא לקמיה דר"י וגמר גמרא. פצרא. לעמוד על עיקר טעמי המשנה מפני מה זו טמא טמא זה אסור וזה מותר ועל מה כל דבר נמחק ועל איזה מקרה חוה תלמוד שהיה צימי התנאים ולהצין דבר מתוך דבר כשהיה דבר חדש נשאל צביה המדרש מהיכן ילמדוהו ולאמה משנה ידמוהו: חוץ

קשיא דר"ע אדר"ע הם קאמר מחיקה מעכבא. את האונס דכל זמן שלא נמחקה אם אמרה איני שוטה יכולה לחזור זה ולא אנסין לה להשקותה אבל אם נמחקה המגילה מערערין אותה על כרחיה ואפי' לא קירב הקומץ דהא והשקה קמא דקודם הקטרה להכי דרשין והכא קאמר קומץ מעכב את האונס דכל כמה דלא קירב קומץ אי אמרה איני שוטה לא אנסין לה להשקותה: ותורה ואמרה שוטה אני לר"ע מהו להשקותה מרונה: שיש מר. דבר מר: שמרים כבר. קודם מחיקה. אלמא מחמת דבר אחר הם מרים ואין מריה על שם קללת דביקתם נקרה דהא מקמי מחיקה לאו בני מינדק יניחו: מתני' מגילתה נגזרת. כ"ל ההיכל דכל כתיב הקדש שאין לראוין לקרות צהן נגזרין שלא יבזו: על ציט הדשן. שהיא צעורה ששורפין שם פסולי קדשי קדשים ופסולי אימורים שמחילתן לפנים מן הקלעים כדלמרינן בשחיטת קדשים (ומכ"ס דף קד): שלשה ציט הדשן הם דהואיל וקדשה בכל נשרפת צעורה. והאי מתפורת היינו נשרפת כדלמר לקמן (ד' טו). ואלו שמנחותיהם נשרפות וקא חשיב להא האומרת איני שוטה: ואין מגילתה נשירה להשקותה זה סוטה אחרת. דביעין כתיבה לשמה דכתיב ועשה לה הכהן לה לשמה: המים נשפין. כיון דלמחר היא ומים המרים לא ניתנו ועומדת היא ומים המרים לא ניתנו אלף לברר את הספק: מערערין אוסה. דלמלא טהורה היא ומחמת רתיבותא קאמרה: מסמלא גידין. הגידין שבלחיה נפתחין ונראית כמגילתה גידין. וגם צורה נעשית ציטה טיטה של נפיחה והכי תניא כספרי (ט) כמין שרביטין מזורקין זה: שלא טמא העורה. שערי נקנור או עורת נשים סתמא לך סס. ולקמיה (ט) פריך והא אמרינן בעלמא דשערי נקנור לא נתקדשו וכ"ש עורת נשים ומת מותר ליתכן למחנה ליה: **סדע שוכוס סולה** לה. תראה ותלמד דפרשת סוטה שהזכות תולה דילפינן מונקתה ומרעה זרע ונקתה ע"י זכות כדי זרענו זרע וע' הדשים ו"א יותר כדמפרש בגמ' (ט) **מלמדה סיפולוס**. מפרש בגמ' (ט) **רבי יהושע אומר רובה אשה נקב וסיפולוס** גרסינן. ובגמרא (ט) מפרש מאי קאמר: **מכה פירושין**. מפרש בגמ' (ט) שמכה את עצמו ככתלים להראות שהיא עניו ונוטה: **לבלר** כגון א' וה' **אם תחסר אות אחת**. כגון א' וה' אלהים אמנת (י"מ) או תייתר אות אחת כגון בראשית בראו אלהים: **דבר אחד יש לי**. לקמן מפרש מאי משוזה היא זו: **כתיב שיוכל למחות**. ורבי ישמעאל כבר מוחקין לה מן המורה ולא ציני כתיבה לשמה ואפשרת סוטה לחודה ק"ה קפיד: **מאי קאמר ליה ומאי מהדר ליה**. מאי קאמר ליה ר' ישמעאל דק"ה מהדר ליה ר"מ דבר אחד יש לי

הגהות הב"ח
(א) וכו' ב"ח תייתר אות א':
(ב) ר"ש ד"ה קדש וכו' קודם והכא אמר דר"י:

גליון הש"ס
מתני' מערערין אותה. עין פ"א יו"ד טו סו: שם במאן אומר בן עזאי וכו'. ע' מגילה ד' ג ע"א מד"ה נשים לשמוע:

מוסף רש"י
ואמרה איני שוטה. ולא הויה לומר טמאה אני מערערין אותה. כולמן פתחין פיה על גבי טעמיה וסופין את המים לתוך גרויה (קע"ד י"ט) מנערין. לשון קידוש גרין דומה לק"י א"יב"ב ל"ט ב"ק ותפלות. ליהו ענלה ענה. מעשרה קבין. להטעם (כתובות כ"ג) חפיה לזון כמנחות מועטין היא מופלות. למי מתי לה כשמשמש מני קבין ופרישות לפשוט מן המפלות. לפיך אין טוב עולה מורה (קע"ח כ"א). קנקנתום. אדרימינ' (פ"ד י"ג). שמה תחסיך אות אחת. והי אלהים אמנת את החסר אל"ף הכי אמה מחריב וירכי ה' אם מוסרף את אחת ומכמוז וירכבו נמלא מריב (ס"ח). דבר אחד יש לי. לקמן מפרש מאי משהיר ליה (ס"ח). כתיב שיוכל למחות. וקנקנתום רשמו ניכר מלי (ס"ח). מאי קא"ל רבי ישמעאל ומאי קא מהדר ליה. רבי מאיר קא מהדר ליה. רבי מאיר קא מהדר ליה על חסר ומי ומתיר ליה קנקנתום ע"י (ס"ח). כיון דלא מצי קא אליציה. רבי עקיבה היא חריף טובה ולא מצי ר' מאיר לניקס אליציה (ס"ח). גמרא. משניות שקל מרובו (ס"ח). הדר אתה לקמיה דר"ע. שהיה חריף לפלפל ולקנן במה שלמד להשיב משניות ומשניות זו על זו ולמך (ס"ח).

שעושה רשום ואינו נמחק מה ענין קנקנתום אלל חסור ויתור: ומשוי ליה ר"ש. כגון דל"ת דלמד: דבר אחד יש כו'. ואינו נמחק לגמרי: קשיא שימוש אשימוש. דקאמר לעיל שימוש דר"ע קודם (ט) ואמר הכא דר"י קודם: לא מלי למיקס אליציה. על עיקרי טעמיה שהיה אומר על סה טמא טמא וכו' פניו על טהור טמא ומראה לו פנים: אסא לקמיה דר"י וגמר גמרא. המשניות סוממות כמו סה דלגמרי ליה וכו' וכו' והוא דר"ע אסא לקמיה דר"י וגמר גמרא. פצרא. לעמוד על עיקר טעמי המשנה מפני מה זו טמא טמא זה אסור וזה מותר ועל מה כל דבר נמחק ועל איזה מקרה חוה תלמוד שהיה צימי התנאים ולהצין דבר מתוך דבר כשהיה דבר חדש נשאל צביה המדרש מהיכן ילמדוהו ולאמה משנה ידמוהו: חוץ